

"אויב" -

- (1) מדינה השרויה במלחמה עם ישראל;
  - (2) יחיד היושב בארץ אויב;
  - (3) חבר-בני-אדם, בין מואגד בין שאינו מואגד, המנהל עסקים במקום כלשהו ונתון לפיקוחו של מי שהוא אויב לפי סעיף קטן זה, וכל עוד הוא נתון לפיקוחו;
  - (4) חבר-בני-אדם שנוסד או הוואגד במדינה השרויה במלחמה עם ישראל או לפי דיניה;
  - (5) כל אדם אחר שיש לראותו כאויב לענין חיקוק בדבר המסחר עם האויב;
- אולם אין אדם אויב בשל היותו אזרח אויב בלבד;

"אזרח אויב" -

- (1) יחיד שהוא בעל אזרחות של מדינה השרויה במלחמה עם ישראל ואינו אזרח ישראלי;
  - (2) חבר-בני-אדם שנוסד או הוואגד במדינה השרויה במלחמה עם ישראל או לפי דיניה;
- "אמצעי הובלה" - בעל חיים, עגלה, כלי רכב, כלי שיט או כלי טיס המשמשים להובלת טובין;
- "ארץ אויב" - כל שטח הנתון לריבונותה של מדינה השרויה במלחמה עם ישראל או מוחזק בידיה, ואינו שטח המוחזק בידי ישראל או בידי מדינה שהיא בעלת בריתה, וכן כל שטח שיש לנהוג בו, לענין פקודת המסחר עם האויב, 1939, כמו בארץ אויב;
- "בעל" -

- (1) לענין אמצעי הובלה - לרבות אדם הפועל מטעם הבעל כסוכן או כשלוח לקבלת דמי הובלה בעד השימוש באמצעי ההובלה;
  - (2) לענין טובין - לרבות יבואן, יצואן, מקבל או סוכן לאותם טובין או המתחזה להיות אחד מאלה, וכל המחזיק בהם או הטוען לזיקה בהם או מי שכוחו יפה לישא וליתן בהם, ולמעט פקיד הציבור הפועל בתפקידו הרשמי;
- "המנהל" - מנהל המכס והבלו;
- "השטה" - לענין טובין - יבוא, ייצוא, הובלה לאורך החוף, הטענה בכלי שיט המשמש לספנות לצרכי כלי השיט, לרבות נסיון לעשות בטובין אחת מפעולות אלה או הנחתם במקום מסויים לשם עשייתן או הכנת עשייתן;
- "טובין" - לרבות בעלי חיים;

* נקבע בועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת ביום ח' באדר תשל"ט (7 במרס 1979) על פי סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון המשפט, תש"ח-1948; הצעת הנוסח פורסמה בהג"ח 39, עמ' 867.

נוסח זה יבוא במקום פקודת הסמכויות בענין היבוא, היצוא והמכס (הגנה), 1939; ע"ר 1939, תוס' 1, עמ' 137; ס"ח תשי"ב, עמ' 129; תשי"ז, עמ' 17; תשל"ל, עמ' 24.

1 ע"ר 1939, תוס' 1, עמ' 95.

"קברניט" – מי שבידו, או שקיבל עליו, השליטה או הפיקוד על כלי שיט, ואינו נתב או עובד המדינה;

"רשות מוסמכת" – מי שהשר מינהו להיות רשות מוסמכת לענין פקודה זו;
"השר" – שר שהממשלה קבעה לענין פקודה זו, כולה או מקצתה.

(ב) תעודה מאת השר, המעידה ששטח פלוני נתון או היה נתון לריבונותה של מדינה פלונית או שהוא מוחזק או היה מוחזק בידה, או המעידה על הזמן שבו החל או חדל השטח להיות נתון לריבונותה או להחזקתה – תשמש, לענין כל הליך מכוח פקודה זו, ראיה חלוטה לעובדות המפורשות בה.

2. שר התעשייה, המסחר והתיירות (להלן בסעיף זה ובסעיפים 3 עד 6 – שר התעשייה) רשאי לקבוע בצו הוראות שייראו לו מועילות לאיסור או להסדרה של ייבוא טובין בכלל או טובין שפורשו בצו, ייצואם, הובלתם לאורך החוף או הטענתם בכלי שיט המשמש לספנות לצרכי כלי השיט, דרך כלל או לסוגי ענינים מפורשים, ובכפוף לחריגים שייקבעו בצו או מכוחו; צו כאמור (להלן – צו פיקוח) יכול להיות כללי או מסויג, הכל לפי מבחנים שייראו לשר התעשייה בנסיבות הענין.

צו פיקוח על
השטח טובין

3. (א) שר התעשייה רשאי לקבוע בצו פיקוח, שהמייבא טובין או מבקש לייבאם או לפדותם מפיקוח רשות המכס, יפקיד לזכות האוצר פקדון במקום, בסכום, בשיעור, במועד, לתקופה, בתנאים ובדרכים שיפורשו בצו, ולאסור פדייתם של טובין זולת אם הופקד להם פקדון, ורשאי שר התעשייה בהתייעצות עם שר האוצר לקבוע בצו שהאוצר ישלם למפקיד ריבית בשיעור ובתנאים שפורשו בצו.

פקדון

(ב) שר התעשייה רשאי לקבוע בצו חובותיו של הנפקד, לרבות תשלום ריבית כשיעור שייראה לשר התעשייה בשל אי העברת הפקדון במועד לרשות האוצר.

(ג) על צו בדבר הפקדת פקדון יחולו הוראות סעיף 2 לחוק מסי מכס ובלו (שינוי תעריף), תש"ט-1949², כאילו היה צו המטיל מס כמשמעו באותו סעיף.

(ד) צו פיקוח יכול שישונה או יבוטל בצו פיקוח שניתן אחריו.

4. צו פיקוח כוחו יפה להתלות, בכלל או במקצת, הפעלתו של כל דין האוסר או המסדיר ייבוא טובין, ייצואם, הובלתם לאורך החוף או הטענתם בכלי שיט לצרכי כלי השיט, ואפשר לכלול בו כל הוראות, וביניהן הוראות עונשין – לרבות קנס 10,000 לירות או פי שניים משווי הטובין המיובאים – ששר התעשייה יראה אותן נחוצות כדי להבטיח הפעלתו ואכיפתו של הצו.

כוחו של צו
פיקוח

5. כדי להסיר ספק נאמר בזה, כי בצו פיקוח ניתן לאסור ולהסדיר הכנסת כלי שיט וכלי טיס לישראל והוצאתם ממנה כאילו הן ייבוא וייצוא של טובין, ואפילו היו כלים אלה מסייעים טובין או נוסעים, ובין שהם נעים בכוח עצמם ובין אם לאו; אין הוראה זו באה לגרוע מהוראת כל חיקוק בדבר מכס לענין כלי שיט וכלי טיס.

הכנסתם והוצאתם
של כלי שיט
וכלי טיס

6. שר התעשייה רשאי בצו להורות על הטלתם וגבייתם של היטלים עקב שיטת פיקוח הכלולה בצו פיקוח ולקבוע שיעוריהם; צו כאמור יכול שישונה או יבוטל בצו שלאחריו מאת שר התעשייה; היטלים שנגבדו לפי סעיף זה ישולמו לאוצר או לקרן או לחשבון רשמיים שנקבעו בצו.

היטלים

² ס"ח תש"ט, עמ' 154.